

protiv slavenskih sv. apoštola sasvim shvatljiva i opravdana. Tuj se upravo opažaju tragovi nacionalne pristranosti kod učenog profesora. Inače smijemo reći, da je proučavanje zadnjih prilika sv. braće dobrahno osvjetljeno na osnovi nedavno otkrivenih listina „britske zbirke“. Odnosaš je sv. Metoda sa rimskim Papama sasvim lijepo istaknut, i ako ne uvijek nepristrano prosuđen. Na koncu je von Schubert iznio uspjeh sv. braće na području politike i religije. Tim je pisac naumio istaknuti negdašnji uski saobraćaj južnih Slavena sa Nijemcima, koji se opetuje i danas u sasvim drugom smjeru. Mi ovu knjigu preporučujemo u toliko, u koliko nas ona najzgodnije upoznaje sa ovim novim tekovinama u pogled pitanja rada i uspjeha slavenskih apoštola sv. Ćirila i Metoda na polju slavenske kulture.

Anton Lovre Gančević O. F. M.

Lippert Peter S. J.: Credo. Darstellungen aus dem Gebiet der christlichen Glaubenslehre. Erstes Bändchen: **Gott.** Buchschmuck von Adolf Kunst. U 12-tini 130 str. Prvo i drugo izdanje 1916. Dobiva se kod nakladnog tiskovnog zavoda: Herdersche Verlagshandlung, Freiburg i Br. (Baden-Njemačka) ili Beč (Wien, Austrija) uz cijenu: Mk 1'60 (Pappband), ili Mk, 2 uvez. u platnu.

Tijekom je ove godine započeo Isusovac Lippert s objelodanjivanjem jedne dogmatične zbirke, koja će sastojati valjda od 7—8 sveščića, a kojoj je svrha: pomoći naobraženijim katolicima pri njihovu traženju kršćanskih istina. Polag ovog prvog sveščića, u kojemu je govora o Bogu „Gott“, možemo pojmiti način i sadržaj zbirke. Prva nas knjžica poučava o čežnji za Bogom, o putevima, koji vode do Njega, o znanstvenim dokazima, po kojima Boga spoznajemo, o vjeri u Boga, o Božjim imenima, o veličanstvu i znanju Njegovu, o Njegovoj volji, duhu i življenju.

Sve se ove pouke osnivaju na sv. Pismu i predaji, pa je dosljedno vjerovanje čitaočevu pretpostavljeno. Ovo i jest razlog, zašto je čitavoj zbirci naslov „Credo“. Iz sadržaja i načina obradbe može se već unaprijed kazati, da će ova zbirka biti dogmatičnog smisla. Nema sumnje, da i ovakovih djela trebaju današnji naučni krugovi, pošto se pomoću takovih publikacija stječe pogled u sredotočje katoličke svijesti. Želimo, da se što skorije privede kraju istom započeta zbirka, a čitaočima preporučujemo, da se sa zbirkom podrobnije upoznaju.

Anton Lovre Gančević O. F. M.

Jenseitsreligion. Erwägungen über brennende Fragen der Gegenwart von **Dr. Georg Grupp.** Zweite und dritte, vermehrte und verbesserte Auflage. 1916. U 8-mi. XII. + 256. str. Izdala nakladna knjižara: Herdersche Verlagshandlung, Freiburg (Baden) ili Wien. Cijena: 3'60 Mk. broš., 4'20 Mk. vezana.

Dandanas se — kao i prije — vjere razlikuju u mnogom pogledu, a najglavniji je pogled predodžba Boga, Njegove čistoće, uzvišenosti, veličine i posvemašnosti. S ovakim se pogledom bavi i dr. Grupp u ovoj savremenoj knjizi. On je čitavu knjigu podijelio u četiri odsječka. U prvom odsječku: Diesseitige Weltanschauungen (strana 3—61) pisac pokazuje slabe strane t. zv. svjetovnog kršćanstva „Weltchristentum“, u kojemu izbija širokogrudnost nekih znanstvenjaka kao Harnacka i naturalista. Nekoji su dapače pokušali osnivati vjeru isključivo na filozofiji, ali ne uspješe, jer Spinoza, Lessing i Kant spadaju na „nepovjesno“ kršćanstvo. Pojavljuje se i judejski theizam, kršćanski deizam, nadrazumno, subjektivizam i t. d., da zastupaju razumnu religiju. Filozofične pretpostavke nijesu dovoljne da protumače počovječenje Krstovo („die Vermenschlichung Christi“), jer Hegel, Strauss, Renan i Loisy padaju